

Utveckling av arbetsprocessen
för framtagning av
utsläppsprognoser för
klimatgaser och luftföroreningar

Tomas Gustafsson, Ingrid Mawdsley, IVL

Avtal: 2250-15-002

På uppdrag av Naturvårdsverket

Publicering: www.smed.se

Utgivare: Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut

Adress: 601 76 Norrköping

Startår: 2006

ISSN: 1653-8102

SMED utgör en förkortning för Svenska MiljöEmissionsData, som är ett samarbete mellan IVL, SCB, SLU och SMHI. Samarbetet inom SMED inleddes 2001 med syftet att långsiktigt samla och utveckla den svenska kompetensen inom emissionsstatistik kopplat till åtgärdsarbete inom olika områden, bland annat som ett svar på Naturvårdsverkets behov av expertstöd för Sveriges internationella rapportering avseende utsläpp till luft och vatten, avfall samt farliga ämnen. Målsättningen med SMED-samarbetet är främst att utveckla och driva nationella emissionsdatabaser, och att tillhandahålla olika tjänster relaterade till dessa för nationella, regionala och lokala myndigheter, luft- och vattenvårdsförbund, näringsliv m.fl. Mer information finns på SMEDs hemsida www.smed.se.

SMED is short for Swedish Environmental Emissions Data, which is a collaboration between IVL Swedish Environmental Research Institute, SCB Statistics Sweden, SLU Swedish University of Agricultural Sciences, and SMHI Swedish Meteorological and Hydrological Institute. The work co-operation within SMED commenced during 2001 with the long-term aim of acquiring and developing expertise within emission statistics. Through a long-term contract for the Swedish Environmental Protection Agency extending until 2022 SMED is heavily involved in all work related to Sweden's international reporting obligations on emissions to air and water, waste and hazardous substances. A central objective of the SMED collaboration is to develop and operate national emission databases and offer related services to clients such as national, regional and local governmental authorities, air and water quality management districts, as well as industry. For more information visit SMED's website www.smed.se.

Innehåll

INNEHÅLL	5
SAMMANFATTNING	7
SUMMARY	8
INLEDNING	9
SYFTE	11
GENOMFÖRANDE	12
FÖRBÄTTRINGSFÖRSLAG	16
Struktur på Projektplatsen	17
Prognosprojekt	17
Integrering av prognoser i inventeringen av historiska data	19
Rapporteringsdokument till EU och FN	19
UTVECKLINGSFÖRSLAG	20
BILAGA 1. FÖRSLAG TILL MAPPSTRUKTUR PÅ PROJEKTPLATSEN	21
BILAGA 2. MALL FÖR PROJEKTSPECIFIKATION – PROGNOSPROJEKT	22
1. Bakgrund	24
2. Syfte	29
3. Genomförande och metodik	29
Dokumentation	32
Redovisning av resultat	32
4. Omfattning och kostnader	32
5. Förutsättningar och avgränsningar för uppdragets genomförande	34
6. Kvalitetsstyrning och kvalitetssäkring	34
7. Sekretess	34
8. Leveranser och redovisning	34
9. Naturvårdsverkets åtagande och deltagande i projektet	35
Naturvårdsverkets godkännande av projektet	35

10. Datahantering	36
11. Nyttjanderätt till arbetsresultatet	36
12. Övrigt	36
13. Giltighetstid	36
14. Ersättning och betalningsvillkor	36
BILAGA 3. MALL FÖR DISPOSITION OCH INNEHÅLL AV METODRAPPORT	37
BILAGA 4. MALL FÖR PROGNOSDATASAMMANSTÄLLNING	40
BILAGA 5. MODIFIERAD MALL FÖR UTVECKLINGSPROJEKT	42
BILAGA 6. TILLÄGG TILL BEFINTLIGA ARBETSDOKUMENTATIONER OCH QC-LISTOR	43
BILAGA 7. GEMENSAMMA BERÄKNINGAR FÖR HISTORISKA DATA OCH PROGNOSDATA	47
BILAGA 8. RAPPORTERINGSdokUMENT TILL EU OCH FN SOM INNEFATTAR UTSLÄPPSPROGNOSER	49
BILAGA 9. CHECKLISTA FÖR KVALITETSSÄKRING AV SAMMANSTÄLLDA PROGNOSDATA	52
BILAGA 10. FÖRSLAG TILL AKTIVITETSPLAN FÖR PROGNOSPROJEKT	53

Sammanfattning

Sverige rapporterar utsläppsprognoser med olika intervall till EU och FNs klimat- och luftkonventioner (UNFCCC och CLRTAP). Naturvårdsverket ansvarar för framställning och rapportering av dessa prognoser. SMED tar på uppdrag av Naturvårdsverket fram delar av prognoserna. Under tidigare arbete med utsläppsprognoser har det framkommit önskemål från både Naturvårdsverket och SMED om att se över om nuvarande arbetssätt för framtagning av utsläppsprognoser kan förbättras.

Projektet har syftat till att ta fram förslag till en bättre fungerande arbetsprocess mellan Naturvårdsverket och SMED samt internt inom SMED för framtagning av emissionsprognoser.

Denna projektrapport beskriver ett antal förslag till förbättringar av arbetsprocessen, bl.a. rörande användandet av projektplatsen som projektplattform, förtydligande av bakgrund, roller och ansvar samt innehåll i projektspecifikationen, dokumentation av metoder och antaganden, kvalitetssäkring av prognosdata, aktivitetsplan som innefattar alla aktörer kopplade till framtagandet av emissionsprognoser, samt integrering av processerna för framtagning och beräkning av historiska data å ena sidan och prognosdata å andra sidan.

Summary

Sweden reports emission projections with different intervals to the European Commission as well as the UN conventions for climate and air pollution, i.e. UNFCCC and CLRTAP, respectively. The Swedish EPA is responsible for producing and reporting these projections. On behalf of the Swedish EPA, SMED produces parts of the projections. During preparation of previous emission projections, the Swedish EPA and SMED have expressed the need for improvements in several areas.

The aim of this study was to improve the working process between the Swedish EPA and SMED, as well as within SMED, for producing emission projections.

The current project report describes a number of suggestions that aim to improve the working process, e.g. regarding the use of Projectplace as a common project platform, clarification of the background, roles and responsibility as well as content of the project specification, documentation of methods and assumptions, projection data quality assurance and quality control, developing an activity plan that includes all participants involved in the production of emission projections, as well as a better integration of the processes for production of projection and inventory data.

Inledning

Sverige rapporterar utsläppsprognoser med olika intervall till EU och FNs klimat- och luftkonventioner (UNFCCC och CLRTAP). Senaste rapporteringen av prognoser av såväl luftföroreningar till CLRTAP som växthusgaser till EU under MMR skedde i mars 2015. Nästa framställning av utsläppsprognoser kommer ske under 2016 för rapportering till de olika internationella instanserna i mars 2017. Naturvårdsverket ansvarar för framtagning och rapportering av utsläppsprognoserna, vilka baseras på data och information från olika myndigheter, branschorganisationer och industrier samt expertantaganden. SMED har på uppdrag av Naturvårdsverket, utfört insamling, beräkningar och sammanställningar av olika delar av prognoserna. Vanligen har luftprognoser tagits fram samtidigt som klimatprognoserna. I och med 2016 kommer underlag till prognoser att ingå i det nationella systemet för klimatrapportering (Klimatrapporteringsförordning SFS 2014:1434) i enlighet med Artikel 12 i MMR, vilket gör att kraven inom den internationella rapporteringen på utsläppsprognoser ökar.

Utsläppsprognoserna används även för nationellt bruk, t.ex. för uppföljning av de svenska miljömålen. Betydelsen av väl dokumenterade, välgrundade, kvalitetssäkrade och samordnade prognoser för klimat- och luftutsläpp har därmed ökat över tid. Dessa ökade behov har bl.a. utmynnat i arbetspaket (WP2) inom det pågående forskningsprogrammet SCAC (Swedish Clean Air & Climate Research Program) inom vilket IVL leder arbetet med att ta fram en konceptuell modell för hur emissionsprognoser i Sverige kan tas fram för att på bästa sätt stödja de olika behov av prognoser som finns i Sverige. Den konceptuella modellen kommer även att innehålla frågor som rör miljömål, regionala behov av prognoser och alternativa scenarier. Arbetet inom SCAC löper under perioden 2014-2016 och förväntas kunna ge input till den befintliga arbetsprocessen med emissionsprognoser.

Inom 2014 års arbete med framtagning av emissionsprognoser till Kontrollstation 2015 och rapportering till CLRTAP, submission 2015, framkom synpunkter från både Naturvårdsverket och SMED om att ett gemensamt omtag om emissionsprognoserna behövs. Det innefattar bl.a. om hur projekten bör ledas från Naturvårdsverkets och SMED:s sida, hur data ska dokumenteras, lagras och levereras, t.ex. när och i vilket format och hur kommunikationen sker mellan olika delar, samt hur utveckling av underlagsdata (t.ex. framtida emissionsfaktorer) bör ske. Det finns därtill ett behov av att förtydliga arbetsprocessen för Naturvårdsverket och SMED för att undvika onödig tidspress och otydligheter i omfattning och syfte med framtagningen av emissionsprognoser.

Under 2015 kommer Naturvårdsverket och SMED att ta fram en långsiktig plan för sakområde Luft och klimat. Denna plan kommer att innefatta en övergripande beskrivning av vilka rapporteringar Sverige gör internationellt, när i tiden de sker och vilka kopplingar sakområdet har med andra sakområden (Avfall, Vatten samt Farliga ämnen). Dessutom kommer en tidplan för uppdatering och utveckling av olika områden (aktivitetsdata, emissionsfaktorer, expertgranskningar och prognoser) fram till 2022 tas fram. Arbetet inom föreliggande projekt har därför tydliga och starka kopplingar till arbetet med framtagning av den långsiktiga planen.

Syfte

Projektets syfte är att ta fram förslag till en bättre fungerande arbetsprocess mellan Naturvårdsverket och SMED samt internt inom SMED för framtagning av emissionsprognoser (inkl. kommunikation, övergripande tidplan, dokumentation, lagring av data, versionshantering och presentation av data).

Genomförande

Projektet inleddes med ett kombinerat utvärderingsmöte av 2014 års arbete och startmöte för utvecklingsfasen under 2015, där nyckelpersoner från Naturvårdsverket och SMED inblandade i 2014 års prognosprojekt deltog. Behov, idéer och förbättringsförslag dokumenterades. Utifrån information från detta möte, samt input från pågående arbete inom SCAC och Naturvårdsverkets implementering av den nya Klimatrapporteringsförordningen, togs en mer detaljerad behovsanalys fram, innefattande nyckelområden inom arbetsprocessen som behöver utvecklas och förbättras. Baserat på behovsanalysen arbetades övergripande och vid behov mer sektorsvisa förbättringsförslag fram och dokumenterades (Tabell 1). Förslagen stämde av med Naturvårdsverket och övriga inom projektgruppen innan de finaliserades. Slutliga förslag presenteras i nästa kapitel.

Tabell 1: Behovsanalys med förbättringsförslag för utsläppsprognoser.

Område	Identifierat problem	Plan för förbättringar
Syfte med och omfattning av prognosrapporteringar	SMED upplever oklarheter	- Dokumentera syfte och omfattning som naturlig del i arbetsprocessen. Bör finnas med redan i projektspecifikationen. - Gemensamt möte inför skrivning av projektspecifikationen samt startmöte.
Budget	Ev för låg för att SMED ska kunna utföra ett tillräckligt bra arbete	- Diskutera nivå på kvalitet kopplad till kostnad. - Utvecklingsprojekt under mellanår fördelar kostnaderna bättre. - Luftprognoser – ev. leverans i annat format.
Projektledning	För lite tid avsatt inom både NV och SMED t.ex. för kommunikation	- Avsätta mer tid för projektledning jmf med "vanliga" projekt tills arbetet löper smidigt - Lägg till fler mötestid, avstämningsmöten.
Ansvar och roller	Otydligheter inom både NV och SMED	- Dokument som beskriver ansvar och roller. Bör ingå i projektspecifikationen. - Förtydliga vilka delsektorer och ämnen ska SMED resp. NV ta

Område	Identifierat problem	Plan för förbättringar
		fram och ansvarara för (detta har ju varierat mellan olika prognosomgångar). • Bestämma vem som ansvarar för att knyta ihop alla resultat i lämpligt format för rapportering (detta har ju varierat mellan olika prognosomgångar).
Grundläggande antaganden	Inkonsistens i EF, historiska och prognostiserade. Olika AD och antaganden för klimat-luft, samt för olika sektorer (energi - IP).	• Dokumentation om antaganden. Startmöte om grundläggande antaganden. • Förändringar som görs under projektets gång bör loggas. Inkomna data bör loggas i t.ex. Excelfil. • Underlag (t.ex. Kl:s prognoser) samlas på PP
Kommunikation NV-SMED	Oklara kommunikationskanaler, vem pratar med vem och när	• Planera in möten som tydlig del i projektet. • Planera in viktiga hålltider redan i projektspecifikationen.
Kommunikation internt SMED	Oklara kommunikationskanaler, vem pratar med vem och när	• Planera in möten som tydlig del i projektet. • Planera in viktiga hålltider redan i projektspecifikationen. • Identifiera personer - vem gör vad (både på SMED och NV)?
Tidplan	Upplevs för snäv för vissa arbetsmoment	• Identifiera flaskhalsar. Viktiga tidpunkter, speciellt koppling Klimat – Luft. • Beskriva hela tidplanen i projektspecifikationen innan projektet drar igång. • SMED kvalitetssäkrar data före leverans till NV. • Ta fram plan för utvecklingsarbete under mellanåren, kopplat till höstens projekt om Långsiktig plan. • SMED och NV funderar

Område	Identifierat problem	Plan för förbättringar
		över vilka delar som skulle kunna utvecklas höst/vår 2015/2016.
Koppling Klimat-Luft	För lite fokus på Luft. Olika AD klimat-luft i vissa fall.	- Gemensam genomgång före projektstart, gemensamt startmöte. - Ta med i uppdrags-specifikationen vilka gemensamma aspekter som finns.
Dokumentation	Ej uppdaterad i vissa fall. Bristfällig för uppföljning på NV. Otilräcklig som arbetsdokumentation inom SMED.	- Specificera behoven inom SMED och NV separat, Klimat – Luft separat. Speciellt för Luft. Ta med i projektspecifikationen. - Diskussion med NV om deras behov inom Luft. - Bra dokumentation kan ligga till grund för nästa års utvecklingsprojekt. - Passa på att kombinera utveckling av historiska data samtidigt som prognoser. - Differenser mellan tidigare prognoser - vad styr utvecklingen av differenserna: AD, EF, antaganden, metoder, etc. - Skapa mallar utifrån årlig inventering (arbetsdokumentation., QC-listor, etc). Ev. integrera prognoser i vanliga arbetsdokumentationen.
Lagring av data	Olika platser och format skapar oreda	- Bestämma mall och struktur på PP och datalagring - SMED – arbeta mot att förlänga alla beräkningar av tidsserier för att innefatta även prognoser.
Versionshantering	Vilka historiska data (vilken submission) ska användas? AD, EF, antaganden, etc.	Red ut version av historiska data (submission) kopplad till respektive rapportering redan i projektspecifikationen. T.ex. ska preliminära data

Område	Identifierat problem	Plan för förbättringar
		från 15 oktober användas? • Red ut hur gör vi vid specialfall, t.ex. som under år 2014 då prognoserna skulle vara klara redan före sommaren? • Red ut hur hantera sena korrigeringar av data i årliga inventeringen?
Presentation och leverans av data	Data presenteras på olika sätt i olika sektorer och kan inte alltid användas för NV:s analys.	• Analysera NV:s behov och ta fram mall. • Excelark med grunddata för pivoter.
Kvalitetssäkring	Fel i levererade data förekommer.	• Tid för kvalitetssäkring i projektplan/budget • Plan för kvalitetssäkring/checklista, t.ex. differenser mot tidigare prognos. • NV tar fram QA/QC plan inom MMR.

Förbättringsförslag

Några viktiga övergripande punkter som framkom av projektet är:

- SMED bör få ta del av utsläppsdata och underliggande antaganden som används för framtagning av andra prognoser som SMED inte tar fram själva, t.ex. CO₂ från industriprocesser och utsläpp från vägtransporter. Detta för att harmonisera antaganden mellan ämnen och koder samt underlätta kvalitetsgranskning.
- Projektspecifikationen bör förtydligas och utvidgas, speciellt gällande bakgrund, användning av prognoserna och ansvar.
- Metodbeskrivningen av prognoserna bör integreras i SMED:s arbetsdokumentation.
- En gemensam SMED-NV metodrapport bör tas fram inom varje prognosprojekt. Rapporten kan innefatta referenser till använda dataunderlag, beskrivningar av antaganden, beräkningsmetoder, resultat samt förklaringar till trender.
- Underlag, beräkningar och antaganden bör samlas och struktureras på Projektplatsen. Även rapporter som Naturvårdsverket tar fram utifrån prognoserna bör ligga i projektmappen.
- Mer fokus på startmöte och uppföljningsmöten under prognosprojekten behövs för att kommunikationen mellan SMED och Naturvårdsverket ska förbättras.
- Utveckling av prognoser bör ske mellan de år prognoser ska tas fram. Det ger en framsynhet och mindre pressat tidschema för prognosprojekten.
- Prognoser bör integreras mer i den ordinarie inventeringen. Målet är att prognoser ska kunna plockas ut vid behov utan separata beräkningar. Underlättar Ad-hoc-beställningar.
- Diskussion om rimlig budget för SMED för prognosprojekt i relation till arbetsinsatser och kvalitet.

Behovsanalysen resulterade även i en rad förbättringsförslag manifesterade i ett antal mallar och dokument, först listade och sedan beskrivna mer i detalj:

- Struktur för prognosprojekt på Projektplatsen (Bilaga 1)
- Mall för projektspecifikation – prognosprojekt (Bilaga 2)
- Mall för metodrapport (Bilaga 3)
- Mall för prognosdatasammanställning (Bilaga 4)
- Modifierad mall för utvecklingsprojekt, med hänsyn tagen till prognoser (Bilaga 5)
- Exempel på arbetsdokumentation (Bilaga 6)
- Exempel på integrerad beräkningsfil för historiska och prognostiserade data inom IVL:s sektorer (Bilaga 7)

- Rapporteringsdokument till EU och FN som innefattar utsläppsprognoser (Bilaga 8)
- Checklista för kvalitetssäkring av sammanställda prognosdata (Bilaga 9)
- Förslag till aktivitetsplan för prognosprojekt (Bilaga 10)

Struktur på Projektplatsen

För att underlätta att hålla ordning på dokument, hitta rätt underlag för beräkning av prognoser och strukturera arbetet har ett förslag till en **struktur på Projektplatsen** för prognosprojektets projektmapp tagits fram (se Bilaga 1). Samtliga underlag och beräkningar bör finnas i mappen, inklusive prognoser som görs av Naturvårdsverket och andra myndigheter. Naturvårdsverkets rapporter som är baserade på prognoserna bör finnas här, samt metodbeskrivning, resultatsammanställning och leveransfiler. Viktigt är att försöka undvika dubbeldokumentation med de material som respektive organisation inom SMED och Naturvårdsverket lagrar på sina lokala datorer/servrar.

För att undvika fel vid uppdatering av dokument och filer ska man vid uppdatering beskriva vad man har gjort i Projektplatsens inbyggda versionshanteringsfunktion. Detta är särskilt viktigt för sammanställningsfilen och metodbeskrivningen då dessa dokument berör många personer.

Prognosprojekt

Mallen för projektspecifikationen för prognosprojekt innehåller många viktiga förbättringsförslag som har kommit fram inom projektet (se Bilaga 2 för förslag på utökat innehåll i specifikation). Många av de förbättringsområden som identifierades inom föreliggande projekt kunde härledas till otydlighet och brist på kommunikation innan prognosprojekten inleds och under projektets gång. Därför är det viktigt att projektspecifikationen är tydlig gällande bakgrund till varför prognoserna tas fram, vad de används till, samt detaljer om vad som gäller för prognoserna (såsom vilken submission som ska utgå ifrån, basår, sista statistiska år, prognosår, ämnen osv.). Det är också mycket viktigt att i projektspecifikationen i klartext ange vem som är ansvarig för vad, både vad gäller framtagandet av prognoserna och färdigställandet av diverse leveranser. För att ge en bättre förståelse för hela arbetet med prognoser inkluderas även dataflödet mellan olika organisationer i tabellformat och det är föreslås att en översiktlig figur över dataflödet tas fram.

Förslagsvis färdigställs projektspecifikationen först efter ett första möte med Naturvårdsverket för att säkerställa att samstämmighet råder beträffande hur projektet bör genomföras.

Dessutom har ett **förslag till aktivitetsplan** tagits fram (Bilaga 10). Denna måste uppdateras och diskuteras innan nästa prognosprojekt drar igång, då den innehåller en del arbetsmoment med tidpunkter som gör arbetsprocessen ohållbar.

Då Naturvårdsverket har önskemål om en mer användbar dokumentation av prognoserna har en **mall för en metodrapport** (Bilaga 3) tagits fram. Mallen består endast av en disposition och syftar till att visa vilken omfattning metodbeskrivningen bör ha. Vilken detaljnivå redovisningen bör ske på får utvisas av kommande prognosprojekt. I möjligaste mån bör dubbeldokumentation mellan metodrapporten och arbetsdokumentationer undvikas. Det är därför viktigt att tidigt i projektet diskutera vilka (vad) som ska dokumentera(s) och beskrivas var. I metodbeskrivningen bör, utöver metod och antaganden för de prognoser som SMED tar fram, även korta beskrivningar av övriga prognoser finnas (t.ex. Trafikverkets prognoser). Metodbeskrivningen bör också innehålla en key-source-analys, där de största källorna redovisas för prognosåren.

En **mall för datasammanställning** (Bilaga 4) har också tagits fram. Här är en mall viktig för att man redan i ett tidigt skede ska kunna se hur data ska redovisas - vilken aggregeringsnivå och vilka parametrar som ska tas med. Sammanställningen bör innehålla samtliga prognoser redovisat på ett enhetligt sätt på den lägsta möjliga nivån. Redovisningsnivån inom stationär förbränning avgörs till stor del av hur SCB:s röjandekontroller utarbetas och appliceras. Aktivitetsdata redovisas även i samma fil för att göra analyser lättare. Implicita emissionsfaktorer kan beräknas på önskad aggregeringsnivå och emissionsfaktorer som används i prognoserna redovisas i en separat fil. De underkategorier som efterfrågas i sammanställningsfilen följer inte strukturen i TPS, som innehåller onödigt många underkategorier och som dessutom inte är enhetlig. Sammanställningsfilen frågar också efter NFR- och CRF-kod separat eftersom kodstrukturerna skiljer sig något åt. Detta underlättar de separata sammanställningarna av luftföroreningar och klimatgaser som finns i filen. För att kunna säkerställa att fel och misstag undviks från SMED:s sida har en specifik **checklista för kvalitetssäkring av sammanställda prognosdata** tagits fram (Bilaga 9).

Integrering av prognoser i inventeringen av historiska data

För att integrera prognoserna i den ordinarie inventeringen behövs mer arbete göras. Dels genom att utveckling av prognosdata ingår i utvecklingsprojekt i de fall det är lämpligt, dels genom att beräkningar av historiska data och prognosdata integreras i största möjliga mån. För att förtydliga att prognoser ska vara en naturlig del av utvecklingsprojekt har **mallen för utvecklingsprojekt** modifierats med information för prognosrelaterade aktiviteter i genomförandebeskrivningen (se Bilaga 5). Detta gäller t.ex. utvecklingsprojekt med syfte att ta fram nya emissionsfaktorer, där en del av projektet kan vara att även ta fram emissionsfaktorer för prognosåren.

Dessutom föreslås metoder, datakällor och referenser för emissionsprognoserna integreras som **tillägg till befintliga arbetsdokumentationer och QC-listor** (se exempel i Bilaga 6). På detta sätt kan läsare enklare få en insikt i hur prognoserna tas fram i relation till historiska data jämfört med om enbart en separat arbetsdokumentation för alla prognoser sammanställs (som varit fallet tidigare).

Ytterligare exempel till integrering av prognoser i arbetet med historiska data återfinns i Bilaga 7 där **gemensamma beräkningar för historiska data och prognosdata** för CRF/NFR 2.A.1 (Cementproduktion) föreslås utföras i samma kalkylblad. Denna integrering måste göras på olika sätt beroende på vilken CRF/NFR-kod det handlar om. För prognosdata inom CRF/NFR 1A, 3 och 5 är det önskvärt att prognoser finns med i SCB:s SAS-program på samma sätt som för den årliga inventeringens data. Detta skulle dock fordra mer arbete och eventuellt ett eget utvecklingsprojekt.

Rapporteringsdokument till EU och FN

För att öka medvetenheten och förståelsen hos SMED och Naturvårdsverket om vilka olika typer av prognosrapporteringar som görs till EU och FN är det viktigt att dessa dokument finns samlade i projektmappen på Projektplatsen inför varje nytt prognosprojekt. I Bilaga 8 presenteras de befintliga rapporteringsdokument som Naturvårdsverket levererat till EU och FN vid senaste rapporteringsomgången 2014/2015.

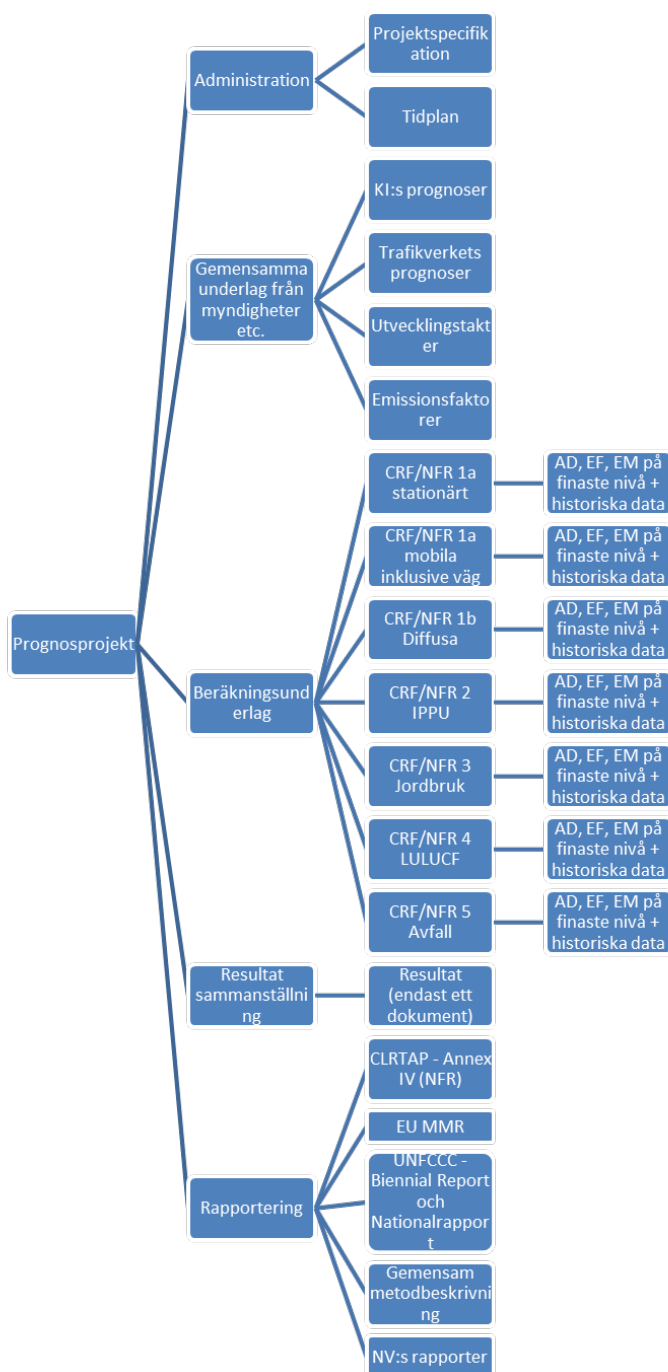
Utvecklingsförslag

Under projektets gång har ett antal idéer och förslag på prioriterade förbättringsområden vad gäller emissionsprognoser diskuterats, vilka listas kort nedan. Dessa ska inte ses som en fullständig inventering av behov av utveckling inför kommande prognosframställning, utan som möjlig input till arbetet med den långsiktiga plan för sakområde Luft och klimat som SMED och Naturvårdsverket håller på att ta fram.

- Översyn och uppdatering av emissionsfaktorer i energisektorn. Ett sådant utvecklingsprojekt bör även omfatta historiska EF då dessa inte har uppdaterats på länge.
- Det finns ett antal pågående utvecklingsprojekt (2015-2016) som kommer att ha bäring på emissionsprognoserna: Förbättring av Lösningssmedelsmodellen, Nordiskt projekt om emissionsfaktorer för småskalig vedeldning, Slitagepartiklar från vägtrafik.
- Anpassning av SAS-program på SCB. Dels för att bättre integrera beräkningar för historiska data och prognosdata, dels för att kunna redovisa emissioner, aktivitetsdata och emissionsfaktorer på en nivå som Naturvårdsverket har användning för i sina analyser.

Bilaga 1. Förslag till mappstruktur på projektplatsen

Strukturen för prognosprojektet på Projektplatsen återfinns under ”3. Projekt och utredningar” ser ut som följer:

Figur 1. Schematisk bild på strukturen på Projektplatsen för prognosprojekt.

Bilaga 2. Mall för projektspecifikation – prognosprojekt

Uppdragsspecifikation till
avrop/överenskommelse/avtal nr 30X
0XXX, dnr xxx-xxxx-0X

Allmänna uppgifter

Programområde/Miljömål	Luft
Delprogram/Delområde	-
Undersökningar/Uppdrag	Prognoser...
Undersökningstyper	-
Utförare (inkl. adress)	SMED SMHI att. Magnus Rödin 601 76 Norrköping
Projektledare	<i>Förnamn Efternamn</i> <i>Tel:</i> <i>E-post:</i>
Projektmedarbetare	
Programkoordinator /uppdragsledare och även kvalitetsansvarig hos utförare i projektet	Åke Sjödin Tel: 031-725 62 48 E-post: ake.sjodin@ivl.se
Ansvarig handläggare vid	<i>Förnamn Efternamn</i> <i>Tel: 010-698 XX XX</i>

Naturvårdsverket	<i>E-post: X.X@naturvardsverket.se</i>
Period	2015-XX-XX - 2015-XX-XX
Leveransdatum	2015-XX-XX
Ersättning	X kr (uppdrag bå 2015)

Grön text indikerar sådant som ska uppdateras vid skrivandet av spec!

1. Bakgrund

Officiella prognoser för Sveriges utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar tas fram ungefär vartannat år för olika internationella rapporteringar och nationella syften, se Tabell 1 nedan. Senast togs de fram under 2014, dels för arbetet med Kontrollstation 2014 och dels för den ordinarie leveransen av prognoser till EU i februari 2015 för luft och i mars 2015 för klimat. Under 2017 ska Sverige åter rapportera utsläppsprognoser till EU (**datum**) och FN (**datum**).

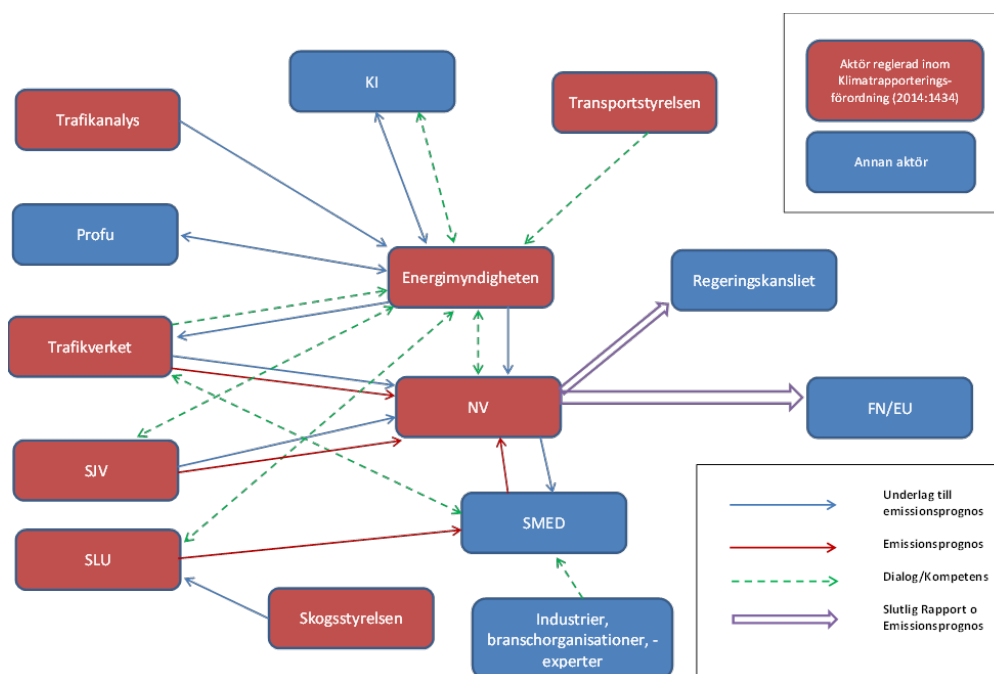
Naturvårdsverket ansvarar för framtagandet av dessa prognoser i samarbete med en rad andra myndigheter såsom Energimyndigheten, Trafikverket, Jordbruksverket m fl. SMED har på uppdrag av Naturvårdsverket svarat för viktiga delar av prognosarbetet. Figur 1 nedan visar hur information av olika slag (underlag, emissionsprognoser och slutleveranser) rör sig mellan olika aktörer i det nationella systemet för prognoser av växthusgaser enligt den svenska Klimatförordningen (SFS 2014:1434). I tabell 2-4 finns kortfattade och sammanfattande information om de olika informationsflödena mellan aktörer för framtagande av prognoser av växthusgaser och luftföroreningar för rapportering under 2015.

Prognoserna för Sveriges utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar baseras i många aspekter på samma bakgrundsdata och antaganden vilket gör att det är av yttersta vikt att varje prognosarbete samordnas och korrideras m.a.p. båda områdena samtidigt. Dessutom bör antaganden om framtida utveckling inom industrier samordnas mellan sektorerna energi och industriprocesser. Det finns även fler exempel på vikten av samordning och koordinering mellan områdena klimat och luft samt mellan de olika sektorerna.

Tabell 1. Översikt över omfattning och rapportering av olika emissionsprognoser för Sverige.

Ämnen	Sektorer	Till	När	Vad
CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O, F-gaser	1, 2, 3, 4, 5	EU (MMR)	15 mars vartannat år (2017, 2019, etc)	Data i excel/xml Rapport
CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O, F-gaser	1, 2, 3, 4, 5	UNFCCC, Nationalrapport	1 jan 2014 och därefter vart 4e år	Rapport
CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O, F-gaser	1, 2, 3, 4, 5	UNFCCC (KP), Biennial Report	1 jan 2014 och därefter vartannat år	Data i CTF (Common Table Format)

Ämnen	Sektorer	Till	När	Vad
				Rapport
NOx, SO2, NMVOC, NH3, PM2.5, BC	1, 2, 3, 5	CLRTAP	15 mars vart fjärde år (2015, 2019 etc).	Annex IV
NOx, SO2, NMVOC, NH3, PM2.5, BC	1, 2, 3, 5	NECD	15 mars vart annat år, synkat med CLRTAP (2017, 2019 etc) men det är inte färdigförhandlat.	Annex IV
CO2, CH4, N2O, F-gaser		Kontrollstation 20XX. Uppdrag om klimatstrategin	Varierar	Varierar
NOx, SO2, NMVOC, NH3, PM2.5, BC		Förhandlingar, tex inom NECD	Varierar	Varierar
CO2, CH4, N2O, F-gaser, NOx, SO2, NMVOC, NH3, PM2.5, BC		Miljömåls-uppföljning	Årlig uppföljningsrapport samt fördjupad utvärdering vare 4:e år	

Figur 2. Flödesschema över data för växthusgaser.

Tabell 2. Dialoger och kompetensöverföringar inom processen för prognoser av växthusgaser 2015 (information relaterad specifikt till prognoser av luftföroreningar indikeras inom parentes)

Aktörer*	Typ av information
NV - EM/SJV/SLU/etc.	Dialog om bedömning av existerande och planerade styrmedel (WEM och WAM) samt eventuella känslighetsanalyser/scenarier.
NV - EM	Projektplanering och – avstämningar
EM - Profu	Dialog och avstämning
KI - EM	Dialog om antaganden, bl.a. om priser på CO ₂ , el, värme, bränsle.
Transportstyrelsen -> EM	Transportstyrelsen bidrar med kompetens via antaganden och bedömningar inom flygsektorn genom hela processen
Trafikverket -> EM	Trafikverket bidrar med kompetens om nya fordon och arbetsmaskiner genom hela processen (även luft)
Trafikverket - SMED	Dialog om framtida EF för arbetsmaskiner (även luft)
SMED - Industrier, branschorg., branschexperter	Dialog om antaganden om framtida emissionsfaktorer (EF) och utvecklingstakter (även luft)
EM - Industrieföretag, branschorg.	Dialog om trendantaganden
EM - SLU	Koordinerar bränsle- och skogspriser
EM - SJV	Mest i form av konsistenskontroll av antaganden om framtida energianvändning för arbetsmaskiner inom jordbrukssektorn, och om areell näring

*NV= Naturvårdsverket, EM=Energimyndigheten, SJV= Jordbruksverket, SLU= Sveriges Lantbruksuniversitet, KI=Konjunkturinstitutet

Tabell 3. Flöden av underlagsdata inom processen för prognoser av växthusgaser 2015 (notera att inga underlag i tabellen nedan är specifikt relaterade till prognoser av luftföroreningar)

Från (aktör)	Till (aktör)	Typ av information
EM	Profu	Användarprognoser energi: industri, hushåll, elanvändning i transporter.

		Bl.a. priser på bränsle och CO2.
Profu	EM	Tillförselprognoser energi, ej transporter. Bl.a. priser på el och värme
Profu	EM	Ekonomisk utveckling till trafikprognos
EM	KI	Antaganden om bl.a. priser på CO2, el, värme, bränsle
KI	EM	Tillväxtprognoser
Trafa	EM	ca 10-20 statistikprodukter för transporter
EM	Trafikverket (via NV)	Prognoser över bränslemängder för transporter
Trafikverket	NV	Prognoser för utsläpp från vägtransport samt för trafikarbete och justerad bränsleförbrukning per fordonskategori
Trafikverket	EM	Prognoser trafikarbete
Skogsstyrelsen	SLU	Skoglig konsekvensanalys, SKA. Prognos (100 år) över produktionen i skogen (ca vart 4-5 år).
EM	NV	Balanserad energiprognos
SJV	NV	Prognoser över antal djur och arealer för jordbruket
NV	SMED	Prognoser för energi per CRF-kod och för jordbruket antal djur och arealer

Tabell 4. Emissionsprognoser 2015 (klimat- respektive luftprognoser är indikerade inom parentes)

Från (aktör)	Till (aktör)	Typ av information
Trafikverket	NV	Emissionsprognos vägtransporter (CH4, N2O, luft)
SLU	SMED	Prognos emissioner/sänkor LULUCF (klimat)
SJV	NV	Emissionsprognos Jordbruk (klimat)
SMED	NV	Emissionsprognoser (ej CO2) sektorer Energi, Industriprocesser o lösningsmedel, Jordbruk (luft), LULUCF, Avfall (Luft)

		Prognos EF sektor energi

Tabell 5. Prognoser och underlag till prognoser som indatamyndigheter lämnar i enlighet med klimatrapporteringsförordningen (gäller växthusgaser)

Indatamyndighet	Indata	Datum	Mottagare
Transportstyrelsen	Underlag till prognoser som EM ska lämna		EM
Trafikverket	Underlag till prognoser som EM ska lämna	20-maj	EM
Trafikanalys	Underlag till prognoser som EM ska lämna	05-jun	EM
Skogsstyrelsen	Underlag till prognoser för LULUCF - skogsmark	01-sep	SLU
SJV	Underlag till prognoser	15-okt	NV
SLU	Prognoser för LULUCF	01-nov	NV
EM	Prognoser för energisektorn inklusive transporter	10-dec	NV
Trafikverket	Prognoser för vägtrafik	15-dec	NV
Skogsstyrelsen	Granskning av prognoser	10 arbetsdagar från 25 januari 2017	NV
SJV	Granskning av prognoser	10 arbetsdagar från 25 januari 2017	NV
Trafikanalys	Granskning av prognoser	10 arbetsdagar från 25 januari 2017	NV

2. Syfte

Projektets syfte är att ta fram prognoser för utsläpp av luftföroreningar - ... för åren... samt växthusgaser - ... för åren...

Ev känslighetsfall listas också här...

3. Genomförande och metodik

Figur 3 nedan visar förslag på hur en övergripande tidplan med viktiga hållpunkter kan se ut för prognosarbetet. Mer detaljerad aktivitetsplan återfinns på Projektplatsen:

<https://service.projectplace.com/pp/pp.cgi/r1119804079>

Figur 3. Förslag till övergripande tidplan för prognosframställning. För aktörer utanför SMED och NV indikerar pilarna främst leveranser av underlagsdata enligt klimatrapporteringsförordningen. Måste uppdateras i samråd med Naturvårdsverket

I Tabell 5 redovisas samtliga CRF/NFR-koder och ämnen samt vilken organisation som ansvarar för att ta fram/sammanställa respektive prognos. Inför varje prognosomgång är det viktigt att fastställa vilken organisation som ansvarar för vilka koder och ämnen. Det är även viktigt att SMED tidigt får tillgång till prognoser för alla delsektorer, även om Naturvårdsverket ansvarar för vissa av dem, tex CO₂ från industriprocesser. Detta för att på ett lättare sätt kunna utföra kvalitetssäkring av data utifrån nationella totaler. Det innefattar också utsläppsprognoser beräknade av andra myndigheter, tex Trafikverket.

Tabell 6. Ansvarig organisation för respektive prognos

CRF/NFR	Ämne	Ansvarig organisation (IVL, SCB eller NV)
1A Stationär förbränning		SCB
1A Mobil förbränning	XX, YY	Trafikverket?
1A Mobil förbränning		SCB

1B Diffusa emissioner		IVL
1C Internationell bunker		
2 Industriprocesser och produktanvändning	CO2	NV
2 Industriprocesser och produktanvändning	CO2??. CH4, N2O, NOx, XX, YY, ZZ	IVL
3 Jordbruk	CH4, N2O	SCB?? Jordbruksverket??
3 Jordbruk	NH3, PM	SCB??
4 LULUCF		SLU
5A, 5B, 5D Deponier, kompostering, avlopp??		SCB??
5C, 5E Förbränning avfall, övrigt avfall		IVL?? NV??
Sammanställning i sammanställningsfil		

För framtagande av prognoser inom projektet gäller:

- SMED kommer tillsammans med Naturvårdsverket bestämma vilken detaljnivå på energidata (AD, EF, emissioner) kan levereras utan att riskera att röja uppgiftslämnarna, men fortfarande är användbart för analys av prognoser. Detta relaterar till hur data presenteras i TPS.
- Historiska data som ska ligga till grund för prognoserna är de som har/ska rapporteras i submission 20XX.
- Det senaste statistiska år som ska ligga till grund för prognoserna är år 20XX enligt submissionen ovan.
- Basåret som gäller är 20XX.
- Metodiken för framtagandet av prognoser för luftföroreningar ska följa 2013 EEA/EMEP Guidebook, kap 8. Projections: <http://www.eea.europa.eu/publications/emep-eea-guidebook-2013>
- För framtagandet av prognoser för växthusgaser kan EU:s Draft GHG Projection Guidelines användas: http://ec.europa.eu/clima/policies/gas/monitoring/docs/ghg_projection_guidelines_a_en.pdf

Tabell 7. Aktivitetsplan

Del i projektet (aktiviteter)	Metod
Förmöte SMED-NV (innan projektspecifikation är klar)	Diskutera ramar för SMEDs deltagande i just denna prognosomgång. Ta fram gemensam plan som inkluderar SMED, NV och andra aktörer.
Skriva specifikation (<i>inklusive tidsuppskattning av projektet samt</i>	

<i>kontakter med NV)</i>	
Startmöte SMED-NV-Andra aktörer	T.ex. genomgång av syfte, tidplan, indata, antaganden, inkonsistenta EFs, etc.
Avstämningsmöte 1	SMED-NV. Specificera datum!
Ev. avstämningsmöte 2	SMED-NV. Specificera datum!
Ev. avstämningsmöte 3	SMED-NV. Specificera datum!
Avstämningsmöten	SMED deltar i möten mellan NV och STEM, ev andra aktörer
Framtagning av prognoser för CRF/NFR 1a stationärt	Emissionsberäkningar baseras på energimyndighetens utvecklingstakter och prognostiserade emissionsfaktorer. Inklusive kvalitetssäkring enligt QC-lista
Framtagning av prognoser för CRF/NFR 1a mobila	Emissionsberäkningar baseras på energimyndighetens utvecklingstakter och prognostiserade emissionsfaktorer. Dessutom beräknas för vägtrafik partikelemissioner från bromsar, däck och vägslitage (NFR-koderna 1.A.3.b.vi och 1.A.3.b.vii), baserat på trafikarbetet enligt Trafikverkets prognoser. Exklusive prognoser av luftföroreningar från vägtrafik (Trafikverket). Inklusive kvalitetssäkring enligt QC-lista
Framtagning av prognoser för CRF/NFR 1b diffusa	Uppdatering av emissionsprognoser utifrån gällande submission Inklusive kvalitetssäkring enligt QC-lista
Framtagning av prognoser för CRF/NFR 2	Uppdatering av emissionsprognoser utifrån gällande submission. Inklusive kvalitetssäkring enligt QC-lista
Framtagning av prognoser för CRF/NFR 3	Vad ingår – vad ingår ej?? Inklusive kvalitetssäkring enligt QC-lista
Framtagning av prognoser för CRF/NFR 4	SLU beskriver! Inklusive kvalitetssäkring enligt QC-lista
Framtagning av prognoser för CRF/NFR 5	Vad ingår – vad ingår ej?? Inklusive kvalitetssäkring enligt QC-lista
Projektmöten SMED	1-2 ggr i månaden under hektiska perioder. Inklusive internt startmöte SMED
Sammanställning av resultat (till resultatsammanställningsfilen)	Enligt mall på Projektplatsen
Övergripande kvalitetssäkring	Kvalitetssäkring enligt övergripande QC-lista

Uppdatering av arbetsdokumentation	Uppdatering av de delar som rör prognoser i arbetsdokumentationen
Key-source analys	Baseras på just framtagna prognoser (används för prioritering av kommande utvecklingsprojekt)
Metodrapport	Metodrapport enligt mall på Projektplatsen
Utvärderingsmöte	Delta i utvärderingsmöte och ta fram förslag till förbättringar samt nya utvecklingsprojekt.

Dokumentation

En metodbeskrivning som är gemensam för SMED och Naturvårdsverket ska tas fram och finnas på Projektplatsen i projektmappen. Mallen för dokumentationen som finns på Projektplatsen ska användas. I dokumentationen ska metoder och antaganden för prognoserna för samtliga koder och ämnen beskrivas. En uppdaterad metodbeskrivning ska även finnas i respektive CRF/NFR-kods arbetsdokumentation.

Ambitionsnivån för metodrapporten ska beslutas inför varje ny omgång av prognosframställning.

Redovisning av resultat

Samtliga resultat ska sammanställas i en resultatsammanställningsfil. Mallen som finns på Projektplatsen ska användas: <https://service.projectplace.com/pp/pp.cgi/r1116856712>. För de kategorier där sekretess råder, ska data redovisas på den finaste tillåtna nivå, så att emissioner, aktivitetsdata och emissionsfaktorer kan redovisas på samma nivå.

Utöver denna ska resultat redovisas i de former som finns specificerat i mappstrukturen på Projektplatsen.

4. Omfattning och kostnader

Tidssätt varje moment i projektet, enligt strukturen ovan, med tidsåtgång i timmar (samt antingen total kostnad eller kostnad per moment).

Del i projektet (aktiviteter)	Tidsåtgång timmar	Kostnad	Startdatum Slutdatum	Ansvarig hos SMED
Startmöte (innan projektspecifikation är klar)				

Skriva specifikation (<i>inklusive tidsuppskattning av projektet samt kontakter med Naturvårdsverket</i>)				
Projektledning				
Avstämningsmöte 1				
Ev. avstämningsmöte 2				
Ev. avstämningsmöte 3				
Framtagning av prognoser för CRF/NFR 1a stationärt				
Framtagning av prognoser för CRF/NFR 1a mobila				
Framtagning av prognoser för CRF/NFR 1b diffusa				
Framtagning av prognoser för CRF/NFR 2				
Framtagning av prognoser för CRF/NFR 3				
Framtagning av prognoser för CRF/NFR 4				
Framtagning av prognoser för CRF/NFR 5				
Sammanställning av resultat (till resultatsammanställningsfilen)				
Övergripande kvalitetssäkring				
Key-source-analys				
Uppdatering av arbetsdokumentation				
Metodrapport				
Utvärderingsmöte				

5. Förutsättningar och avgränsningar för uppdragets genomförande

Ramavtalet mellan SMED och Naturvårdsverket (ärende nr: NV-00365-13) gäller för projektet.

Avgränsningar:

Beskriv vad som inte ingår i projektet för extra tydlighet. Ska t ex resultatet av projektet implementeras i gällande submission eller inte (eller väntar man till resultatet för att se om det finns något att implementera)?

6. Kvalitetsstyrning och kvalitetssäkring

Arbetet genomförs i enlighet med SMED:s övergripande kvalitetssystem samt den särskilda manualen för arbete inom programområde luft.

Alla projektmedlemmar ska använda funktionen ”Kommentera dina ändringar” som är inbyggt för filer på Projektplatsen. Detta för att användas som loggning av ändringar i varje dokument. För kvalitetssäkring på övergripande nivå ska checklistan ”Övergripande QC-lista prognoser” användas: <https://service.projectplace.com/pp/pp.cgi/r1126865739>.

Nationella systemet Klimat...uppdatera när det nationella QA/QC-systemet är på plats under hösten 2015!

7. Sekretess

Beskriv på vilket sätt sekretessbelagda uppgifter hanteras i projektet.

8. Leveranser och redovisning

För in typer av leveranser, dess format (t.ex. excelltabell, PM, rapport, etc), eventuella dellerleveranser och när de kommer. Vid större projekt lägg även in delavstämningar (med Naturvårdsverket) och beslutspunkter vid behov.

Leverans	Ansvarig för leverans	Leveransdatum
Avstämningsmöte 1		
Avstämningsmöte 2		
...		

Sammanställningsfil		
Arbetsdokumentationer		
Metodrapport		
Färdigställande av Annex IV (CLRTAP)	SMED eller NV??	
Färdigställande av tabell till EU MMR (Article 23, tabell 1, 3-4)	SMED eller NV??	
...fler leveranstabeller till EU/FN??	SMED eller NV??	

9. Naturvårdsverkets åtagande och deltagande i projektet

Lägg in information om hur Naturvårdsverket deltar i projektet, t ex avstämningsmöten, övrigt deltagande i projektet och om tillhandlahållande av data krävs från Naturvårdsverket.

Specifikation av delsektorer och ämnen som Naturvårdsverket tar fram och ansvarar för.

Naturvårdsverket ansvarar även för att föra in beskrivningen för dessa delsektorer i den gemensamma metodbeskrivningen på Projektplatsen.

Naturvårdsverket ska även ladda upp de rapporter som de tar fram på Projektplatsen.

Naturvårdsverkets godkännande av projektet¹

Inom X veckor efter det att slutleverans från detta projekt levererats tar Naturvårdsverket kontakt med projektansvarig samt SMED:s koordinator och meddelar om projektet är godkänt eller om det krävs några ändringar eller kompletteringar, alternativt meddelar när ett sådant besked kan lämnas. Kontakt skall äga rum med e-post enligt framtagen mall.

---

¹ 2 veckor för rapporteringsprojekt, 1 månad för utvecklings/utredningsprojekt.

10. Datahantering

11. Nyttjanderätt till arbetsresultatet

SMED har begärt och erhållit en icke exklusiv, kostnadsfri och tidsobegränsad nyttjanderätt enligt ramavtalets punkt 6.7.

12. Övrigt

13. Giltighetstid

Projektspecifikationen är giltig till 2015-xx-xx

14. Ersättning och betalningsvillkor

Ersättning för projektet utgår med ett fast pris om X kr

Bilaga 3. Mall för disposition och innehåll av metodrapport

Trendanalys

Inför projektet 2016: Fundera på vad som ska beskrivas här kontra under respektive metodbeskrivning...

Växthusgaser

NO_x

Sox

Etc...

Key source-analys

Beskrivning av en Key-source-analys för att visa på de största källorna för prognosticerade år. Analysen tar inte hänsyn till osäkerheter. Övergripande analys av drivkrafter?

Prognosunderlag

KI:s prognoser

Kort beskrivning av antaganden och hur prognoserna har tagits fram

Trafikverkets prognoser

Kort beskrivning av antaganden och hur prognoserna har tagits fram

Strategier och åtgärder/styrmedel

NVs delar...

...

Metodbeskrivning per sektor

Energisektorn – Stationär förbränning (CRF/NFR 1A1, 1A2, 1A4)

Prognosunderlag för aktivitetsdata

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Prognosunderlag för emissionsfaktorer

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Alternativt prognosunderlag för emissioner

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Drivkrafter

På sektorsnivå

Energisektorn – Mobila sektorn inklusive väg (CRF/NFR 1A3)

Prognosunderlag för aktivitetsdata

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Prognosunderlag för emissionsfaktorer

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Alternativt prognosunderlag för emissioner

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Drivkrafter

På sektorsnivå

Energisektorn – Diffusa utsläpp (CRF/NFR 1B)

Prognosunderlag för aktivitetsdata

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Prognosunderlag för emissionsfaktorer

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Alternativt prognosunderlag för emissioner

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Drivkrafter

På sektorsnivå

Industriprocesser och produktanvändning (CRF/NFR 2)

Prognosunderlag för aktivitetsdata

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Prognosunderlag för emissionsfaktorer

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Alternativt prognosunderlag för emissioner

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Drivkrafter

På sektorsnivå

Jordbruk (CRF/NFR 3)

Prognosunderlag för aktivitetsdata

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Prognosunderlag för emissionsfaktorer

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Alternativt prognosunderlag för emissioner

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Drivkrafter

På sektorsnivå

LULUCF (CRF 4)

Prognosunderlag för aktivitetsdata

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Prognosunderlag för emissionsfaktorer

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Alternativt prognosunderlag för emissioner

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Drivkrafter

På sektorsnivå

Avfall (CRF/NFR 5)

Prognosunderlag för aktivitetsdata

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Prognosunderlag för emissionsfaktorer

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Alternativt prognosunderlag för emissioner

Underlag och antaganden på lämplig undersektor-nivå

Drivkrafter

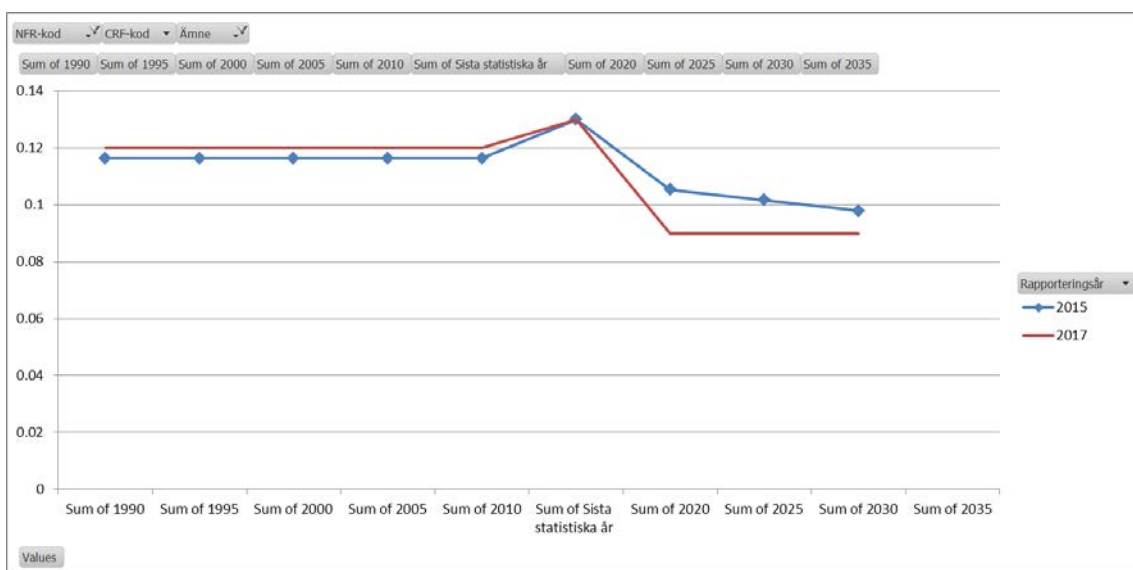
På sektorsnivå

Bilaga 4. Mall för prognosdatasammanställning

En mall för sammanställningsfil för prognoser visas nedan. Den första figuren visar fliken med grunddata (med dummy-data) medan den andra figuren visar exempel på en jämförelse mellan olika prognosrapporteringar.

Rapporteringsår	CRF/NFR-sektor	NFR-kod	CRF-kod	Beskrivning	Bränslegrupp/Underkategori	Bränsleslag/Typ	Ämne	1990	1995	2000	2005	2010	Sista statistiska år	2020	2025	2030
2017	1		1.AA.1.A.i	EI	Liquid	EO1	CO2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2017	1		1.AA.1.A.i	EI	Liquid	EO2-5	CO2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2017	1		1.AA.1.A.i	EI	Solid	kol	CO2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2017	1		1.AA.1.A.i	EI	Solid	koks	CO2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2017	1		1.AA.1.A.i	EI	Biomass	trädbränsle	CO2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2017	1		1.AA.1.A.i	EI	Liquid	EO1	CH4	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2017	1		1.AA.1.A.i	EI			N2O	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2017	1	1.AA.1.A		EI			SO2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2017	1	1.AA.1.A		EI			NOX	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2017	1	1.AA.1.A		EI			NMVOG	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2017	1	1.AA.1.A		EI			NH3	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2017	1	1.AA.1.A		EI			PM10	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2017	1	1.AA.1.A		EI			PM2.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2017	1	1.AA.1.A		EI			BC	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.13	0.09	0.09	0.09
2017	1	1.AA.1.A		EI	Liquid	EO1	AD	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
2017	1	1.AA.3.A ii (i)		Inrikes flyg, LTO	Liquid	Jet kerosene	NOX	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2017	1	1.AA.3.A i (i)		Utrikes flyg, LTO	Liquid	Jet kerosene	NOX	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Figur 4. Struktur för prognossammanställning. Aggregeringen avseende CRF/NFR-kod och bränsleslag kan komma att ändras beroende på sekretessfrågor inom sektor 1.

Figur 5. Exempel på granskingsgraf där prognoserna jämförs med föregående prognosrapporteringen för ett visst ämne och NFR/CRF-kategori.

I filen finns även en summeringsflik för NFR och en för CRF för att på ett enkelt sätt summera prognoserna på totalen eller för en specifik kategori. Man kan också beräkna IEF (Implied Emission Factor) i samma flik (se nedan).

<i>IEF</i>									
NFR-kod	(Multiple Items)								
Rapporteringsår	(All)								
	Column Labels								
Values	AD	BC	NH3	NMVC	NOX	PM10	PM2	SO2	Grand Total
Sum of 1990	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 1995	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 2000	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 2001	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 2002	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 2003	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 2004	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 2005	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 2006	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 2007	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 2008	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 2009	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 2010	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 2011	1	0.01	0.05	0.16	0.21	0.05	0.03		0.06
Sum of 2012	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 2013	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 2014	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of Sista statistiska år	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09
Sum of 2020	1	0.00	0.04	0.14	0.16	0.04	0.02		0.03
Sum of 2025	1	0.00	0.04	0.13	0.14	0.04	0.02		0.03
Sum of 2030	1	0.00	0.04	0.13	0.13	0.04	0.02		0.03
Sum of 2035	1	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10		0.09

Figur 6. Exempel på beräkning av IEF (dummy-data i figuren).

Bilaga 5. Modifierad mall för utvecklingsprojekt

Det nya förslaget till mall för projektspecifikation finns nedan. Under punkt 4. Omfattning och kostnader har en punkt om prognoser lagts till (i rött).

4. Omfattning och kostnader

Tidssätt varje moment i projektet, enligt strukturen ovan, med tidsåtgång i timmar (samt antingen total kostnad eller kostnad per moment).

Del i projektet (aktiviteter)	Tidsåtgång timmar	Kostnad	Startdatum Slutdatum	Ansvarig hos SMED
Skriva specifikation (inklusive tidsuppskattning av projektet samt kontakter med Naturvårdsverket)				
Projektledning				
Aktivitet 1				
Aktivitet 2				
Aktivitet 3				
<i>Om relevant även: Påverkan på osäkerhetsberäkningarna</i>				
<i>Om relevant: Påverkan på prognoser</i>				
<i>Om relevant: Uppdatering av arbetsdokumentation och QC-listor</i>				
<i>Om relevant: Publicering av rapport på SMED:s hemsida</i>				

Bilaga 6. Tillägg till befintliga Arbetsdokumentationer och QC-listor

Förslag på en integrerad arbetsdokumentation visas nedan. Antingen integreras prognoserna fullständigt i arbetsdokumentationen, som tilläggen i **röd text** demonstrerar, eller så är dokumentationen om prognoserna samlade, som tilläggen i **orange text** visar.

Arbetsdokumentation för CRF/NFR 2A1 - Cement production

Ansvarig **historiska data** Submission 2015: Ingrid Mawdsley, IVL Svenska Miljöinstitutet

Ansvarig **Prognoser 201X**: Ingrid Mawdsley, IVL Svenska Miljöinstitutet

Dokumenthistorik

Datum	Sign	Ändring i:	Kommentar

---

1. Översikt

1.1 Allmänt

1.2 Referenser till gällande krav och riktlinjer

1.2.1 Historiska data

1.2.2 Prognoser

1.3 Översikt över rapportering

1.4 Kodens omfattning

1.5 Metodval, emissionsfaktorer och aktivitetsdata

1.6 Fullständighet och konsistenta tidsserier

1.7 Osäkerhetsskattningar

1.8 Kvalitetsstyrning och kvalitetssäkring

2. Arbetsgång **historisk** inventering och rapportering

2.1 Ansvarig och berörd personal

2.2 Underlagsdata/tidsserier/arbetsfiler

2.3 Insamling och hantering av underlagsdata

2.3.1 Historiska data

2.3.2 Prognoser

Viktigt att lägga in styrmedel och andra antaganden.

2.4 Beräkningar

2.4.1 CO₂:

2.4.1.1 Historiska data

2.4.1.2 Prognoser

2.4.2 NOX, SO₂, partiklar och NH₃

2.4.2.1 Historiska data

2.4.2.2 Prognoser

Viktigt att lägga in styrmedel och andra antaganden.

2.5 Intern kvalitetsstyrning och rapportering

2.5.1 Kvalitetsstyrning enligt tier 1 generella krav

2.5.2 Kvalitetsstyrning enligt tier 2 specifika krav

2.5.3 Därutöver tillkommande för denna rapporteringskod

3. Alt. Arbetsgång prognoser

3.1 Underlag till prognoser

3.1.1 Rapporteringsår 2017

Beskrivning av underlagen till prognoserna, t.ex. om det är uppgifter från företag eller prognoser från någon myndighet.

3.2 Antaganden för AD, EF eller emissioner

3.2.1 Rapporteringsår 2017

Beskrivning av metod och antaganden för framtagning av prognoser. Stycket uppdateras i samband med den årliga inventeringen om nya uppgifter angående prognoser har kommit fram.

3.3 Förbättringsförslag

3. Förbättringsförslag SMED (A)

Historiska data samt prognoser

4. Granskningar

4.1 NOG (B)

4.2 ERT UNFCCC (C)

4.3 ERT CLRTAP (D)

5. Årsbok, sammanfattande information

6. Omräkningar och andra genomförda förändringar

7. Dokumentation/länkar

Kvalitetssäkringsdokument och denna arbetsdokumentation finns på www.projektplatsen.se, Smed int rap luft.

Förslag på QC-lista för prognoser visas nedan. QC-listan för prognoser ligger i en separat flik i QC-filen för CRF/NFR-koden, och är tänkt att användas på liknande sätt som QC-listan för inventeringen av historiska data. I QC-listan för historiska data (fliken till vänster) har även punkter lagts till om att se till så att beräkningarna för prognosdata är uppdaterade i beräkningsfilen samt att uppdatera arbetsdokumentationen angående prognoser om aktuellt.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J		
	Rapporteringsår	2017	Beräkningsfiler:		Gula celler måste fyllas i						
	Kodföretag CRF/NFR:	2A1	2A1_Cement_tidsserier.xls		Blå celler: hänvisning till Good Practice Guidance, "Quality Assurance and Quality C						
	Ansvar för rapportering	IVL			Gråmarkerade celler: specifik arbetsbeskrivning för denna kod						
	Ansvar för QC-lista:	Namn:							Återstår		
	Ansvarig org.	Tier1 General inventory level QC procedures	Arbetsbeskrivning	Kontroll av ... / Arbetsuppgift	Genomfört (sign, datum)	Kommentar	Krävs åtgärd? (Ja/Nej)	Åtgärd	Åtgärd genomförd (X)	Alla åtgärder genomförda (X)	
	IVL	Undertake review of internal documentation	Läs igenom Arb. dok. Se över "FFL"	ff.a. Arbetsmetodik						24	
	IVL		Beställ/Hämta indata om relevant	CEMENTA, Degerhamn							
	IVL			CEMENTA, Slite							
	IVL			CEMENTA, Skövde							
	IVL	Check for transcription errors in data input and reference	Kontrollera att indata överensstämmer med indata för föregående år	CEMENTA, Degerhamn							
	IVL			CEMENTA, Slite							
	IVL			CEMENTA, Skövde							
	IVL	Check that emissions are calculated correctly	Kontroll av IEF								
	IVL			CEMENTA, Degerhamn							
	IVL			CEMENTA, Slite							
	IVL			CEMENTA, Skövde							
	IVL			Kontrollera att prognosberäkningarna är uppdaterade i beräkningsfilen	CEMENTA, Degerhamn						
	IVL		Tidsserier rimliga och konsistent beräknade	CEMENTA, Slite							
	IVL			CEMENTA, Skövde							
	IVL			CEMENTA, Degerhamn							
	IVL			CEMENTA, Slite							
	IVL			CEMENTA, Skövde							
	IVL	Compare estimates to previous estimates	Jämförelse av resultat med tidigare prognosrapportering, rimlighetsbedömning	CEMENTA, Degerhamn							
	IVL			CEMENTA, Slite							
	IVL			CEMENTA, Skövde							
	IVL	Check that the movement of inventory data among processing steps is correct	Korrekt förflyttning av data mellan hanteringssteg	"2A1_Cement_tidsserier.xls" till sammanställningsfil							
	IVL	Check that assumptions and criteria for the selection of activity data and emission factors are documented / Check the integrity of database files	Dokumentera förändringar av metod, EF, AD o. dyl. i Arb. dok., Metodrapport								
	IVL		Uppdatera Arb. dok, prognoser. Beskriv arbetet med aktuell submission. Lägg till noteringar inför kommande submission.								

Bilaga 7. Gemensamma beräkningar för historiska data och prognosdata

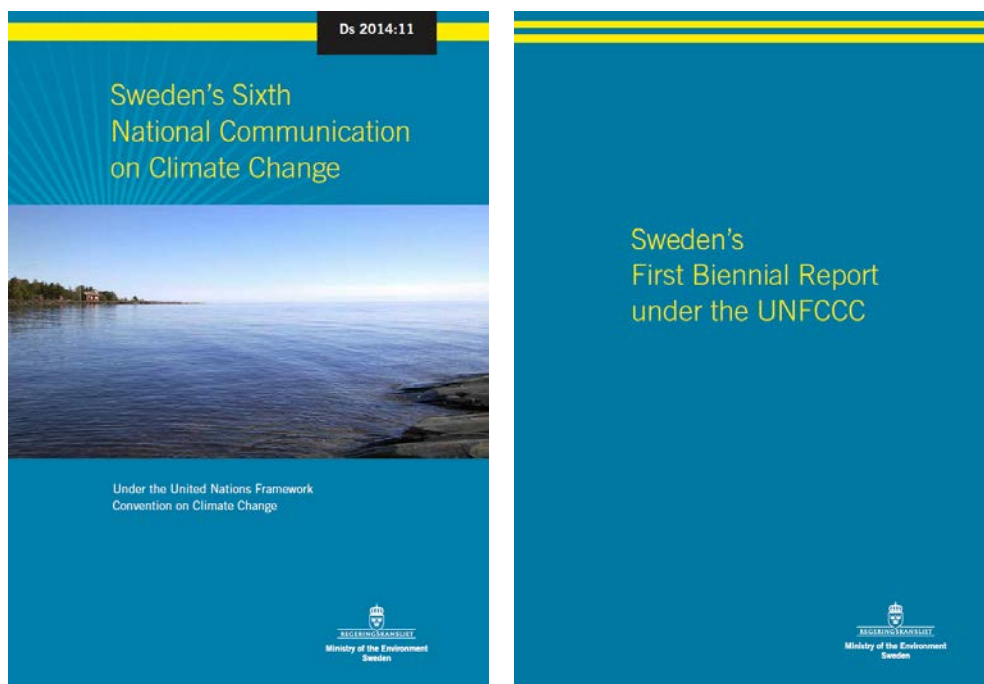
Nedan är ett exempel på hur prognoser kan integreras i IVL:s beräkningsfiler. Figuren visar beräkningarna för 2.A.1. Cement production, Slite (röda siffror=prognoser). Här beräknas prognoserna per anläggning medan det i andra koder kan vara lämpligare att göra beräkningarna på sammanställningsnivå. En sammanställning över vilken nivå som beräkningarna gjordes på i prognosarbetet under 2014 finns nedan.

0980-105	Klinkerproduktion	Rapporteras		NOx, Mg	SO2, Mg	NH3, Mg	TSP, Mg	PM10, Mg	PM2.5, Mg	BC, Mg
	Gg	Summa processutsläpp, Mg	IEF CO2							
1980								646	516.8	419.9
1981								827	661.6	537.55
1982								762	609.6	495.3
1983								992	793.6	644.8
1984								714	571.2	464.1
1985								435	348	282.75
1986								384	307.2	249.6
1987								474.5	379.6	308.425
1988								970	776	630.5
1989								835	668	542.75
1990	1 651	895 423	0.542	3506.538	4956			679	543.2	441.35
1991	1 464	793 791	0.542	3109.371	4392			1032	825.6	670.8
1992	1 435	778 467	0.542	3100	4305			625	531.25	437.5
1993	1 452	787 661	0.542	3400	4353			554	470.9	387.8
1994	1 560	845 893	0.542	2800	4416			560	476	392
1995	1 816	977 632	0.538	3630	5617			697	592.45	487.9
1996	1 749	949 076	0.543	4065	4870			663	563.55	464.1
1997	1 614	870 218	0.539							388
1998	1 524	818 759	0.537							324.4
1999	1 531	821 769	0.537							125.44
2000	1 854	998 156	0.538							125.6
2001	1 915	1 028 496	0.537							3.768
2002	1 827	981 418	0.537	910	82	49.36721		235	211.5	188
2003	1 705	917 363	0.538	807	87.1	58.644		197	177.3	157.6
2004	1 790	960 591	0.536	915	58.1	55.88454		216	194.4	172.8
2005	1 788	960 702	0.537	960	47.2	0		239	215.1	191.2
2006	1 978	1 081 560	0.547	1273	17.2	1.945211		227	204.3	181.6
2007	1 713	928 585	0.542	940	40.5	15.79595		254	228.6	203.2
2008	1 881	996 763	0.530	961	9.9	31.79293		219	197.1	175.2
2009	1 682	920 732	0.547	912	26.8	20.56037		198	178.2	158.4
2010	1 770	965 534	0.545	919	15	22.0242		91	81.9	72.8
2011	1 851	997 005	0.539	1187	20.4	28.21384		91	81.9	72.8
2012	2 101	1 127 097	0.537	1301	35.3	22.38264		64	57.6	51.2
2013	1 985	1 068 120	0.538	1234	69.5	5.576485		73	65.7	58.4
2014	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2015	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2016	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2017	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2018	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2019	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2020	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2021	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2022	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2023	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2024	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2025	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2026	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2027	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2028	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2029	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2030	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2031	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2032	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2033	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2034	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8
2035	1 878	1 016 288	0.541	1111	33.4	19.8		79.75	71.8	63.8

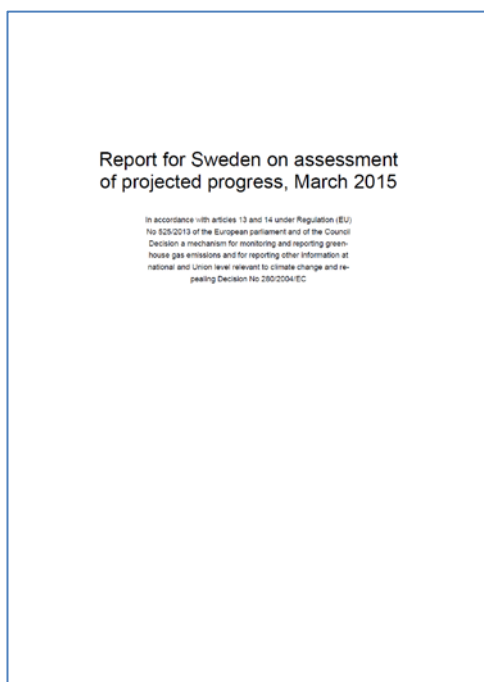
Tabell över vilken nivå som beräkningarna gjordes på i prognosarbetet under 2014

CRF/NFR	Anläggningsnivå	Sammanställning alla anläggningar	Annan
1B1c Diffusa utsläpp från fasta bränslen			Per bränsleslag och import/export
1B2av Bensinhantering och depåer			Per bränsleslag men ej fordonstyp
2A1 Cementproduktion	X		
2B2 Salpetersyraproduktion		X	
2C1a Sekundär stålproduktion		X	
2C1b Primär järn- och stålproduktion	X		
2C1c Primär järnproduktion, direktreducering	X		
2C1e Pelletsproduktion		X	
2C2 Järnlegeringsproduktion	X		
2C7c Annan metalproduktion		X	
2D3 solvents			Prognoser på detaljerad nivå
F-gaser			Prognoser finns redan i beräkningsfilen
2H1 pappers- och massaindustrin			Prognoser på massatyp-nivå (AD) med emissioner uppdelat per processteg. Inkluderas i beräkningsfil i egen flik med AD länkat.
2H3/2A5b			Prognoser på sammanställd nivå men per byggnadstyp.
Ev nya koder för IVL (1B samt 2D1, 2D2 och 2D3 Urea)			
Övriga koder		X	Prognoser har satts som konstanta värden baserat på ett medelvärde för tidigare år. Inkluderas på sammanställningsnivå i beräkningsfilerna

Bilaga 8. Rapporteringsdokument till EU och FN som innefattar utsläppsprognoser

Sveriges sjätte Nationalrapport samt första Biennial-rapport till UNFCCC.

Sveriges senaste rapport om prognoser över växthusgaser till EU.

Article 23 Reporting on projections

1. Member States shall report the information on projections of anthropogenic greenhouse gases emissions by sources and removals by sinks referred to in Article 14 of Regulation (EU) No 525/2013 in accordance with the tabular formats set out in Annex XII to this Regulation, using the reporting template provided and the submission process introduced by the

Instructions:

Yellow fields are mandatory reporting requirements

Unfold the template by clicking the framed '+' icons.

Fill the template with your data and press the button 'Export to XML' in cell C12.

The xml-transformation will not work if you add rows or columns.

Don't add textual information in this template. The information might not reach us. Explain your data in your report.

Upload the Excel and the xml file to the EIONET CDR.

Submission Year	2015	Export to										
MS	SE											
Category (1..3)	Scenario (WEM, WAM, WOM)	CO2 (kt)	CO2 (kt)	CO2 (kt)	CO2 (kt)	CO2 (kt)	CO2 (kt)	CO2 (kt)	N2O (kt)	N2O (kt)	N2O (kt)	N2O (kt)
		2011	2015	2020	2025	2030	2035	2011	2015	2020	2025	
Total excluding LULUCF	WEM	49 114	45 293	45 766	44 037	43 071	41 098	16	15	15	15	
Total including LULUCF	WEM	8 436	15 385	18 300	18 690	16 022	13 369	22	21	20	20	20
1. Energy	WEM	43 336	39 713	39 786	38 002	36 979	34 976	3	3	3	3	3
1.A. Fuel combustion	WEM	42 452	38 823	38 897	37 113	36 090	34 086	3	3	3	3	3
1.A.1. Energy industries	WEM	10 473	10 163	11 326	11 371	11 206	9 799	1	1	1	1	1
1.A.1.a. Public electricity and heat production	WEM	8 106	7 747	8 847	8 849	8 662	7 233	1	1	1	1	1
1.A.1.b. Petroleum refining	WEM	2 022	2 071	2 134	2 177	2 199	2 221	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
1.A.1.c. Manufacture of solid fuels and other energy industries	WEM	345	345	345	345	345	345	0.0004	0.0004	0.0004	0.0004	0.0004
1.A.2. Manufacturing industries and construction	WEM	8 795	8 014	8 289	7 965	7 641	7 438	1	1	1	1	1
1.A.3. Transport	WEM	19 953	17 842	16 596	15 432	14 969	14 656	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
1.A.3.a. Domestic aviation	WEM	524	492	467	445	421	396	0.03	0.03	0.03	0.03	0.02
1.A.3.b. Road transportation	WEM	18 380	16 327	15 108	13 969	13 532	13 246	0.4	0.4	0.4	0.5	1
1.A.3.c. Railways	WEM	59	57	54	51	48	45	0.0005	0.0004	0.0004	0.0004	0.0004
1.A.3.d. Domestic navigation	WEM	551	526	527	528	529	530	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03
1.A.3.e. Other transportation	WEM	439	439	439	439	439	439	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
1.A.4. Other sectors	WEM	3 048	2 620	2 502	2 161	2 090	2 010	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4
1.A.4.a. Commercial/institutional	WEM	614	420	481	397	363	329	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01
1.A.4.b. Residential	WEM	910	814	693	499	487	476	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3

Utdrag ur Table 1 för rapportering i enlighet med EU MMR Artikel 23.

Article 23 Reporting on projections

1. Member States shall report the information on projections of anthropogenic greenhouse gases emissions by sources and removals by sinks referred to in Article 14 of Regulation (EU) No 525/2013 in accordance with the tabular formats set out in Annex XII to this Regulation, using the reporting template provided and the submission process introduced by the Commission.

Submission Year	2015	Sectoral projections for which the parameter is used (2)																																																																																																			
MS	SE																																																																																																				
Parameter used? (with weighting measure) (source)	Method used? (with weighting measure)?	Base? (reference year)	Base? (reference year)	2011	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	2065	2070	2075	2080	2085	2090	2100	2105	2110	2115	2120	2125	2130	2135	2140	2145	2150	2155	2160	2165	2170	2175	2180	2185	2190	2195	2200	2205	2210	2215	2220	2225	2230	2235	2240	2245	2250	2255	2260	2265	2270	2275	2280	2285	2290	2295	2300	2305	2310	2315	2320	2325	2330	2335	2340	2345	2350	2355	2360	2365	2370	2375	2380	2385	2390	2395	2400	2405	2410	2415	2420	2425	2430	2435	2440	2445	2450	2455	2460	2465	2470	2475	2480	2485	2490	2495	2500
Manufacture of iron and steel	SE	2011	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060	2065	2070	2075	2080	2085	2090	2095	2100	2105	2110	2115	2120	2125	2130	2135	2140	2145	2150	2155	2160	2165	2170	2175	2180	2185	2190	2195	2200	2205	2210	2215	2220	2225	2230	2235	2240	2245	2250	2255	2260	2265	2270	2275	2280	2285	2290	2295	2300	2305	2310	2315	2320	2325	2330	2335	2340	2345	2350	2355	2360	2365	2370	2375	2380	2385	2390	2395	2400	2405	2410	2415	2420	2425	2430	2435	2440	2445	2450	2455	2460	2465	2470	2475	2480	2485	2490	2495	2500	

Utdrag ur Table 3 för rapportering i enlighet med EU MMR Artikel 23.

Article 23 Reporting on projections	
1. Member States shall report the information on projections of anthropogenic greenhouse gases emissions by sources and removals by sinks referred to in Article 14 of Regulation (EU) No 525/2013 in accordance with the tabular formats set out in Annex XII (Table 3) of the Commission Implementing Regulation (EU) No 749/2014, using the reporting template provided and the submission process introduced by the Commission.	
Instructions:	
Yellow fields are mandatory reporting requirements	
Use a separate Model Factsheet for every model or tool you use in your projections development.	
Upload the Excel file to the EIONET CDR.	
Table 4: Model Factsheet	
Model name	MARKAL-Nordic.
Full model name	MARKAL= MARKet Allocation
Model version and status	
Latest date of revision	
URL to model description	http://www.iea-etsap.org/web/Markal.asp
Model type	An intertemporal partial equilibrium model based on competitive, far sighted energy markets
Model description	This version of the MARKAL model (MARKAL-Nordic) describes and analyse the Nordic stationary energy system in the four Nordic countries Sweden, Norway, Denmark and Finland. The stationary energy system includes the production of electricity, district heating and process steam as well as final energy use in the sectors residential, services and industry (transport is excluded). Also included is a somewhat simplified description of the German and Polish electricity generation. All countries are in the model connected by transmission lines which can be expanded through new investments. The model included about 80 user sectors (for example: heating in single family houses in Finland, energy use in the iron and steel industry in Norway, services systems in the service sector in Sweden and energy use in Danish agriculture). Each sector is described with an energy demand of final or useful energy and with a load curve for this need. MARKAL-NORDIC describes the development of energy systems, given a wide range of boundary conditions and assumptions, from today until 2050. Particular emphasis has been placed on the description of the existing energy and carbon taxes, EU-ETS and support systems for renewable energy such as the Swedish electricity certificate system.
Summary	MARKAL models have been utilized for the analysis of a very large number of problems and uses over the years. The list below is only a selection: • International power system development: optimal utilization, investments, import / export, emissions, etc. • The development of all other parts of the energy system (for example district heating, renewable energy) and interaction / balance with other sectors such as industry, transport and off-shore • Cooperation and competition between different parts of the overall energy system, for example, between the cabled systems for electricity, gas and district heating • Leveling was a resource, such as biomass, best utilized in systems • The optimal balance between energy supply and energy efficiency • The development of the whole energy system as a input ti scenario work. • Certificate System and Emissions Trading • National and international taxes and charges • Subsidies of fuels, new technologies, etc. • Limitations on the use of, eg nuclear, hydro, fossil fuels • The integration between technology development, policy measures and economic growth
Intended field of application	

Utdrag ur Table 4 för rapportering i enlighet med EU MMR Artikel 23.

ANNEX IV A-WM: Emission projections reporting template - With Measures							
NFR 2014-1							
COUNTRY:	SE	(as ISO2 code)					
DATE:	11.03.2015	(as DD.MM.YYYY)					
Version:	1.0	(as v1.0 for the initial submission)					
NFR Code	Longname	most recent historic year	Projected emissions (kt)				
			NOx				
			2020	2025	2030	2040	2050 where available
1A1	Energy industries (Combustion in power plants & Energy Production)	15.50	16.45	16.65	16.76		
1A2	Manufacturing Industries and Construction (Combustion in industry including Mobile)	20.86	15.96	14.64	13.29		
1A3b	Road Transport	51.46	31.09	21.39	17.16		
1A3bi	R.T., Passenger cars	18.82	14.67	12.02	10.48		
1A3bii	R.T., Light duty vehicles	6.35	4.29	3.07	2.38		
1A3biii	R.T., Heavy duty vehicles	26.13	11.93	6.10	4.11		
1A3biv	R.T., Mopeds & Motorcycles	0.16	0.20	0.21	0.20		
1A3bv	R.T., Gasoline evaporation	NA	NA	NA	NA		
1A3bvi	R.T., Automobile tyre and brake wear	NA	NA	NA	NA		
1A3bvii	R.T., Automobile road abrasion	NA	NA	NA	NA		
1A3a,c,d,e	Off-road transport	7.9	12.15	10.39	8.62		
1A4	Other sectors (Commercial, institutional, residential, agriculture and fishing stationary and mobile combustion)	14.81	11.61	10.87	10.36		
1A5	Other	0.81	0.68	0.68	0.68		
1B	Fugitive emissions (Fugitive emissions from fuels)	0.22	0.36	0.36	0.36		
2A,B,C,H,I,J,K,L	Industrial Processes	14.21	14.53	15.09	15.67		

Utdrag ur rapporteringstabell (Annex IV) för prognoser till CLRTAP.

Bilaga 9. Checklista för kvalitetssäkring av sammanställda prognosdata

Nedan visas förslag på QC-lista för övergripande kontroll av prognoser.

QC-lista prognoser	
Ansvarig:	
Rapporteringsår:	
Baseras på historisk submission:	
Basår:	
Sista statistiska år:	
Prognosår luftföroreningar:	
Prognosår klimatgaser:	
Kontrollera	Klart
Är alla NFR/CRF-koder med?	
Är alla prognosår med?	
Utgår prognoserna från rätt statistiskt år?	
Utgår prognoserna från rätt submission?	
Är det rätt basår?	
Korrekt data i alla överföringssteg (Excellfil – summeringstabell – NFR-annex och andra rapporteringsformat)?	
Räknas NFR och CRF rätt med flyget?	
Stämmer sista statistiska år med inventeringen?	
Stämmer summerade prognoser med summeringen i originalfilen?	
Ser tidsserien bra ut?	
Är skillnaden från föregående prognoser rimlig?	
Sker dubbelräkning av någon kod (som både IVL och SCB har räknat på)?	

Bilaga 10. Förslag till aktivitetsplan för prognosprojekt

År	Start	Slut	CRF/NFR	Aktivitet	Kommentar	Ansvär	EM	NV	KI	TV	TS	Trafa	Profu	SMED	RK	KEM	JordV	SLU	Skogstyrelsen
t	februari	mars	1-5	Planeringsmöte	Planering, avstämning, skapande av projektplan	NV/STEM	X	X						X					
t	februari	mars	1-5	Startmöte	Startmöte för hela nationella prognosen, samtliga CRF/NFR-koder. Syfte, tidplan, ansvarsfördelning, harmonisering och förmedling av gemensamma antaganden. Förbättringsförslag/nya metoder, paraterar, etc från föregående prognoscykel. Diskussion om prognosantaganden; PaMs och teknikutveckling	NV	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
t	februari	september	1	Framställning av prognosunderlag	Vid behov, justering av framtida emissionsfaktorer (alla relevanta ämnen CRF/NFR) för att vara anpassade till senaste historiska EF. Härnäst tagen till gemensamma serier antaganden om PaMs och teknikutveckling. NVA branschexperter är med i detta utvecklingsarbete (där så är relevant).	NV		X						X					
t	april	maj	1	Framställning av prognosunderlag	Priser (el, fjärrvärme, fossil- och biobränsle, CO ₂ pris)	EM	X	X											
t	20-maj	20-maj	1	Leverans	Trafikverket lämnar underlag till prognoser till EM	TV	X			X									
t	?	?	1	Leverans	Transportstyrelsen lämnar underlag till prognoser till EM	TS	X				X								
t	05-jun	05-jun	1	Leverans	Trafikanalys lämnar underlag till prognoser till EM	Trafa	X					X							
t	juni	augusti	1	Framställning av prognosunderlag	Os tillväxtprognoser via körningar med EMEC-modellen	KI	X	X	X	X									
t	03-sep	03-sep	4	Leverans	Skogstyrelsen lämnar underlag till prognoser till SLU	Skogstyrelsen												X	X
t	september	september	1	Sektorsmöte	Avstämning av prognosunderlag; antaganden (tex om bränsleutveckling), PaMs, teknikutveckling, samt av preliminära resultat. NVA branschexperter är med (där så är relevant).	NV	X	X			X			X					
t	september	september	2	Sektorsmöte	Avstämning av prognosunderlag; antaganden (tex om bränsleutveckling), PaMs, teknikutveckling, samt av preliminära resultat. NVA branschexperter är med (där så är relevant).	NV	X	X						X		X			
t	september	september	3	Sektorsmöte	Avstämning av prognosunderlag; antaganden (tex om bränsleutveckling), PaMs, teknikutveckling, samt av preliminära resultat. NVA branschexperter är med (där så är relevant).	NV		X						X			X		
t	september	september	4	Sektorsmöte	Avstämning av prognosunderlag; antaganden (tex om bränsleutveckling), PaMs, teknikutveckling, samt av preliminära resultat. NVA branschexperter är med (där så är relevant).	NV		X						X				X	X
t	september	september	5	Sektorsmöte	Avstämning av prognosunderlag; antaganden (tex om bränsleutveckling), PaMs, teknikutveckling, samt av preliminära resultat. NVA branschexperter är med (där så är relevant).	NV		X						X					
t	september	september	1	Framställning av prognosunderlag	Framtagning av användarprognoser energi (industri, bostäder och transporter). Baseras på energibalansen.	EM	X	X		X	X			X					
t	oktober	oktober	1	Framställning av prognosunderlag	Framtagning av tillförselprognoser (el-fjärrvärme) via Markat-körningar	EM	X	X					X						
t	november	november	1	Framställning av prognosunderlag	Framtagning av fullständig energiprognos som balanserar tillförsel/ användning	EM	X	X						X					
t	10-dec	10-dec	1	Leverans	Leverans av fullständig energiprognos (energiansvändning per sektor och bränsle) till NV	EM	X	X											
t	december	december	1	Framställning av prognosunderlag	Omberedning av energiprognos till utvecklingsfaktorer per CRF/NFR-kod. Måste vara konsistent med klimatspårning, tex baseras på bl.a. Kvär. NV kompletterar energiprognosen med vissa sektorer.	NV		X											
t	10-dec	30-dec	1	Framställning av emissionsprognos per CRF/NFR	NV - CO2 för ej sekretessbelagda branscher. SMED - CO2 sekretessbelagda branscher. CO2, CH4, N2O, NOx, SO2, NMVOC, PM10, PM2.5, BC, NH3, TV - luftutsläpp för vägtrafik (HBEFA). SMED justerar till nationella totaler?	NV/SMED		X		X				X					
t	oktober	december	2	Framställning av emissionsprognos per CRF/NFR	NV - CO2. SMED - CO2, F-gaser, CH4, N2O, NOx, NH3, SO2, PM10, PM2.5, BC, NMVOC	NV/SMED		X						X		X			
t	?	december	3	Framställning av emissionsprognos per CRF/NFR	Jordbruksverket - CH4, N2O. SMED - NH3, PM10, PM2.5, BC	NV/SNJ/SMED		X						X			X		
t	?	december	4	Framställning av emissionsprognos per CRF/NFR	SLU tar fram prognos för LULUCF	NV/SLU		X										X	X
t	?	december	5	Framställning av emissionsprognos per CRF/NFR	NV - CO2, CH4, N2O. SMED - CO2, CH4, N2O, NOx, NH3, SO2, PM10, PM2.5, BC, NMVOC	NV/SMED		X						X					
t	15-dec	15-dec	1	Leverans	Trafikverket lämnar prognoser för vägtrafik till NV	TV		X		X									
t	15-dec	20-dec	1-5	QA/QC	SMED-interim kvalitetsäkring	SMED								X					
t	30-dec	30-dec	1-5	Leverans	SMED levererar till NV	SMED								X					
t+1	januari	januari	1-5	QA/QC	NV-interim kvalitetsäkring	NV		X											
t+1	januari	mars	1-5	Framställning av prognosrapport	Rapport (National Projections Report - NPN). Analysera, Sammanställa, Skriv rapport, Förankra. Inkl. beskrivning av PaMs, underliggande antaganden, känslighetsanalys, användning av data, metoder och modeller, samt QA/QC	NV	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
t+1	25-jan	08-feb	1	QA/QC	Trafikanalys granskar prognoser för transportsektorn	NV		X				X		X					
t+1	25-jan	08-feb	1	QA/QC	77energimyndigheten granskar prognoser för energisektorn exklusive transporter? Finns inte med i Klimatförordningen.	NV	X	X						X					
t+1	25-jan	08-feb	3	QA/QC	Jordbruksverket granskar prognoser för jordbrukssektorn	NV		X						X			X		
t+1	25-jan	08-feb	4	QA/QC	Skogstyrelsen granskar prognoser för LULUCF	NV		X						X				X	X
t+1	15-feb	15-feb	1-5	Leverans	Rapportering till CLRTAP	NV		X											
t+1	15-mar	15-mar	1-5	Leverans	Rapportering till EU	NV		X											
t+1	mars	april	1-5	Utvärderingsmöte	Förbättringsförslag till nästa rapporteringscykel	NV	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X
t+1	april	december	1-5	Utvecklingsprojekt	Nya metoder, EF, parametrar, etc. tas fram via förbättringsförslag från föregående prognoscykel.	NV	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X